

SOŠ a SOU Horky nad Jizerou

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Horky nad Jizerou 35

Obor: Zemědělec – farmář 41-51-H/01
Zahradník – 41-52- H/01

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0985

Předmět:

Ročník: třetí

Téma: Vybrané zahradnické plodiny
okurka

Vypracoval: Ing.Lenka Prokúpková

Materiál: VY_32_INOVACE 229

Datum: 4.12.2012

Anotace: význam, vlastnosti,
charakteristika, prostředí, hnojení,
technologie, choroby, škůdci

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Plodová zelenina - tykvovité

Zástupci: okurka, meloun, tykev

Společné znaky: teplomilnost, náročnost na živiny, vláhu

Okurka (Cucumis sativus L.)

Čeled': Tykvovité

Původ: Indie, Evropa – od 5.stol.př.n.l.

Význam pěstování:

- 1.Přímý konzum
- 2.Konzervárenství, spotřeba os/ rok: 3,5 – 4 kg

Vlastnosti rostliny: jednoletá, teplomilná, krátkodenní,
cizosprašná, hmyzosnubná

Obsah látek: nízká energetická hodnota, 0,7% bílkovin, 0,2% tuků, 2,7% cukrů, beta karoten, B1, B2, PP

Biologická charakteristika:

Kořen: mělký, široký, (do 0,25 m), dobře vyvinutý

List: velký, dlanitý, pětilaločnatý, drsný, sytě zelený, chloupkatý

Lodyha: hranatá, plazivá, délka i několik metrů

Květ: žlutý, samčí i samičí, cizosprašný, hmyzosnubný

Plod: podlouhlá, pětipouzdrá bobule (hladká, bradavičnatá) s obsahem semen, dužnina – jemně aromatická, někdy nahořklá (nedostatek vody, vysoká teplota, teplotní výkyvy)

Tvary plodu – válcovitý, vřetenovitý, soudečkovitý

Odrůdy:

- dle způsobu použití: a) nakládačky
b) salátovky

- dle způsobu pěstování: a) polní
b) skleníkové
c) pařeništní

okurka
polní

okurky nakladačky okurky skleníkové

Požadavky na prostředí:

a) na teplotu - vysoké, oblasti pěstování - teplé, chráněné polohy, kukuřičné, řepařské oblasti

b) na vláhu - pravidelná, doplňková zálaha

c) na půdu – záhřevná, humózní, písčito-hlinitá, hlinitá, jílovito-hlinitá, pH 6,6 – 7,2

Požadavky na hnojení: 1.trat', hnůj - 40t.ha-1

Technologie pěstování:

1.Přímý výsev – nakladačky a polní salátovky , doba - květen, š.řádků – 80 – 150 cm, přesné secí stroje (ruční výsev), výsevek - 0, 8 – 1,2 kg.ha-1

2.Předpěstovaná sadba – skleníkové, pařeništní i polní (předklíčení, truhlíky, minisadbovače, hrnkovaná sadba), vlastní výsadba - stádium tří pravých lístků

doba - polovina května

použití netkaných textilií a fólií (foliové kryty na 6 – 8 týdnů)

Rostlina okurek - nakladaček

Rostliny, plody
skleníkových okurek -
hadovek

Ošetřování:

- zálivka po celou dobu pěstování (optimální kapková závlaha)
- plečkování - a) po zasetí
b) před zapojením porostu
- chemická ochrana

Sklizeň :

- ruční, probírkou + sklízecí plošiny
- doba- červenec – srpen
- sklizňové intervaly - nakladačky 2 - 3 dny
- salátovky – 5 – 7 dní
- sklizňové období - 6 i více týdnů
- třídění - jakostní třídy dle hmotnosti , velikosti plodu
- uchovatelnost plodů - 2 – 3 dny, při teplotě 12 – 15 st.C

Přehled chorob okurek:

Plíseň okurková (*Peronosplasmopara cubensis*) - vodnaté, bledé, rozšiřující se skvrny na povrchu listů, na spodní straně šedavý povlak

Padlí okurkové (*Erysiphe polyphaga*) - moučnaté povlaky na listech, špatný růst, menší, deformované plody

Bakteriální skvrnitost okurek (*Pseudomonas lachrymans*) – žluté až hnědé , ohraničené skvrny na listech, opad květů, na plodech drobné skvrny

Antraknóza okurek (*Coletotrichum orbiculare*) - bledě zelené skvrny na listech , stoncích, plodech

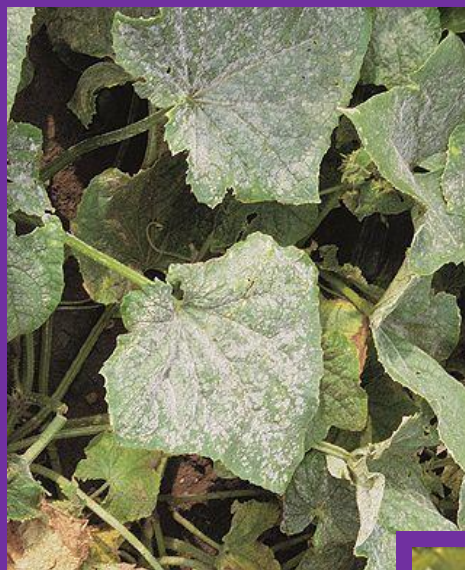
Botrytida okurek *Botrytis cinerea*)

Hlízenka obecná (*Sklerotinia sclerotiorum*) - saproparazitická houba způsobuje hnilobu bázi stonku , vedoucí k rozšíření ve sklenících, vadnutí okurek vpadlé tmavě zelené skvrny,

Čerň okurková (*Cladosporium cucumerinum*) - nekrotické vpadlé, skvrny,

Mozaika okurek - virové onemocnění, mozaikovitě skvrny

plíseň okurková padlí okurkové čerň okurková

antraknóza
okurek

vadnutí
okurek

Příklad škůdců plodové zeleniny:

Sviluška chmelová

Molice skleníková

**Mšice
broskvoňová**

Kontrolní otázky:

1. Která tykvovitá zelenina se pěstuje v ČR?
 2. Jaké je využití okurek ve výživě člověka?
 3. Jaká je nutriční hodnota okurek?
 4. Popište vzhled rostliny okurky.
 5. Jaké jsou požadavky na prostředí (teplotu, půdu, závlahu)?
 6. Popište technologii pěstování okurek.
 7. Jsou rozdíly mezi okurkou polní, skleníkovou ?
 8. Jakým způsobem sklízíme okurky?
 9. Jaké jsou intervaly sklizně okurek?
 10. Vyjmenujte nejdůležitější choroby a škůdce okurek.
-

Zdroj :

<http://www.e-vareni.cz/sites/default/files/imagecache/fotofull/images/suroviny/zelenina-cerstva/okurkapolni.jpg>

<http://www.jikl.cz/img/p/855-796-home.jpg>

<http://www.bio-vymetal.cz/upload/okurky.jpg>

http://dobrasemena.cz/images/aktualne/1210-17_0.jpg

L.Prokúpková

http://www.garten.cz/images_forum/gallery/1669/12961-p1010159.jpg

http://www.garten.cz/images_data/5390-plisen-okurkova.jpg

<http://files.ozahrade.webnode.cz/200000049-02ab7039e2/padl%C3%AD%20okurkov%C3%A9.jpg>

<http://www.skudci.com/cern-okurkova>

<http://www.skudci.com/files/antraknoza-okurkova-1.jpeg>

http://www.kvetiny-chudejova.cz/vadnuti_okurek2_1_.jpg

<http://www.biogarden.cz/images/upload/20/small>

Zdroj:

<http://www.biogarden.cz/shop/images/large.jpg>

http://www.plantprotection.hu/modulok/cseh/melon/melon_images/myzus.jpg

Literatura:

Malý Ivan a kol. Polní zelinářství. Praha: Agrospoj, 1998.

Pokorný Josef, Zelinářství. Praha: Septima, 2001. ISBN 80-7216-159-8